

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/38/2014
Identifikačné číslo spisu: 5111010696
Dátum vydania rozhodnutia: 23.07.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Burger
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:5111010696.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 23. júla 2014 v trestnej veci obvineného G. B. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona o dovolaní obvineného, ktoré podal prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Kristíny Mitrovej Polkovej, advokátky v Žiline, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 19. decembra 2013, sp. zn. 3To 126/2013 a rozsudku Okresného súdu Žilina z 13. mája 2013, sp. zn. 9T 76/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného G. B. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 13. mája 2013, sp. zn. 9T 76/2011, bol obvinený G. B. uznaný za vinného z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 4. novembra 2010 po 12.00 hod. pred budovou Obecného úradu v Obci Hôrky, okr. Žilina, prevzal od L. Z. sumu 1 000 € v hotovosti, ktorá mala predstavovať platbu kúpnej ceny za predaj osobného motorového vozidla zn. Volvo, typ 960 combi, bielej farby, ev. č. R. s benzínovým motorom, ale po odovzdaní dokladov od vozidla kupujúci zistil, že osvedčenie o evidencii vozidla č. Z. je vystavené na osobné motorové vozidlo zn. Volvo, verzia diesel, VIN: Q., druh AA sedan, ev. č. R. a na samotnom vozidle bolo odstránené pôvodné VIN číslo a dodatočne inštalovaný štítok s VIN číslom zodpovedajúcim osvedčeniu o evidencii vozidla, čím spôsobil L. Z., nar. XX. M. XXXX v R., bytom R. škodu vo výške 1 000 €.

Za to mu bol uložený podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 353 ods. 2 Trestného poriadku trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu na jeden rok.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenému L. Z., nar. XX. M. XXXX bytom R. škodu vo výške 1 000 €.

Podľa § 289 ods. 1 Trestného poriadku, § 83 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona súd uložil L. Z. ochranné opatrenie - zhabanie vecí: osobné motorové vozidlo zn. Volvo 960, ev. č. R., bielej farby, VIN č: Q., combi, 3 ks kľúčov od auta (jeden kľúč so slovami NEIMAN W.- GERMANY po oboch stranách kľúča, druhý kľúč s označením MADE IN UK a VOLVO na jednej a na druhej strane kľúča Ym0S, tretí malý kľúč s číslami 227 na jednej strane a štvrtý kľúč s číslami 321 na jednej strane) a diaľkové ovládanie uzamykania auta.

Podľa § 83 ods. 2 Trestného zákona vlastníkom zhabaných vecí sa stáva štát.

Proti rozsudku podal obvinený G. B. odvolanie.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 19. decembra 2013, sp. zn. 3To 126/2013, zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina z 13. mája 2013, sp. zn. 9T 76/2011, vo výroku o treste a vo výroku o zhabaní vecí.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného G. B. odsúdil podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona (§ 36 písm. j Trestného zákona) na trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona výkon trestu obvinenému podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na jeden rok.

Obvinený G. B. písomným podaním zo 16. mája 2014 podal prostredníctvom obhajkyne JUDr. Kristíny Mitrovej Polkovej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 19. decembra 2013, sp. zn. 3To 126/2013, dovolanie.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, a to nesprávne právne posúdenie skutku.

Dovolateľ vyslovil názor, že zo skutkovej vety výroku rozsudku prvého stupňa nie je možné identifikovať konanie, ktorým mal niekoho uviesť do omylu, alebo niečí omyl využiť.

Skutková veta v napadnutom rozsudku je opisom len časti deja občianskoprávneho vzťahu (kúpa - predaj hnuiteľnej veci). Práve poškodený tvrdil obvinenému, že vozidlo kupuje pre seba, pričom v skutočnosti len sprostredkoval predaj vozidla pre Mgr. art. L. A.. Pri tomto obchode mal zarobiť 500 €. L. Z. mal dostatok času a možností zoznámiť sa so všetkými vlastnosťami kupovaného auta. Tento mal po dobu viac ako dva mesiace auto k dispozícii, poznal jeho fyzický a právny stav a mal možnosť kedykoľvek od kúpy auta odstúpiť. Ani z výpovede Z. ani z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa nie je zrejmé, čím ho mal obvinený uviesť do omylu. V tejto súvislosti poukázal na to, že trestné právo nemôže slúžiť ako prostriedok nahrádzajúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávných vzťahov. V tejto časti je rozsudok nepreskúmateľný. Odvolací súd si skutkové závery súdu prvého stupňa osvojil a stotožnil sa aj s jeho právnou kvalifikáciou.

Podľa názoru obvineného súdy nižšieho stupňa nesprávne posúdili zistený skutok ako trestný čin podvodu. Navrhoval, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku po zistení dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3To 126/2013, z 19. decembra 2013 v ust. § 221 ods. 1 Trestného zákona, § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Trestného poriadku, § 322 ods. 3 Trestného poriadku v neprospech obvineného podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Žiline, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa prokurátor a poškodený nevyjadřili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dospel k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že rozsah prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu je v zmysle tohto ustanovenia obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení. Dovolací súd nie je oprávnený v dovolacom konaní preskúmať úplnosť dokazovania a posudzovať postup súdov pri hodnotení dôkazov. Pri rozhodovaní vychádza z konečného skutkového zistenia súdov prvého eventuálne druhého stupňa a v nadväznosti na tento skutkový stav posudzuje správnosť aplikovaného hmotnoprávneho posúdenia. Skutkové zistenia nemôže meniť, a to ani na základe prípadného doplnenia dokazovania, alebo inom hodnotení v predchádzajúcom konaní vykonaných dôkazov. Dokazovanie sa vykonáva pred prvostupňovým súdom a jeho skutkové závery môže dopĺňať, poprípade korigovať len odvolací súd. S ohľadom na princípy vyplývajúce z ústavne garantovaného práva obvineného na spravodlivý proces, môže Najvyšší súd Slovenskej republiky do tohto skutkového základu rozhodnutia napadnutého dovolaním zasiahnuť len celkom výnimočne, pokiaľ to odôvodňuje extrémny rozpor medzi skutkovými zisteniami súdov a vykonanými dôkazmi. Taký rozpor je zrejme daný vtedy, keď skutkové zistenia súdov nemajú žiadnu obsahovú spojitosť s dôkazmi, alebo nevyplývajú z dôkazov pri riadnom z logicky prijateľných spôsobov ich hodnotenia, alebo sú opakom toho, čo je obsahom dôkazov, na ktorých podklade bolo takéto zistenie urobené. Obvinený síce zmienený rozpor vytýka, avšak v predmetnej trestnej veci sa o takúto situáciu nejedná.

Z odôvodnení napadnutého rozsudku prvého a druhého stupňa vyplýva, ktoré skutočnosti súdy považovali v trestnej veci za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opreli, akými úvahami sa pri hodnotení vykonaných dôkazov riadili. Najmä z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Žiline je zjavné, ako sa odvolací súd vysporiadal s obhajobou obvineného G. B. a prečo nebolo vyhovené návrhom na vykonanie ďalších dôkazov. Z týchto hľadísk zodpovedá odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v zásade požiadavkám § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

V mimoriadnom opravnom prostriedku obvinený vytýka, že v konaní uvedenom v tzv. skutkovej vete výroku o vine rozsudku Okresného súdu Žilina neboli naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto zaoberal tým, či predmetný skutok bol správne právne posúdený. Naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podvodu predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi omylom určitej osoby (resp. neznalosťou všetkých podstatných skutočností) a jej uskutočnenou majetkovou dispozíciou a ďalej príčinnú súvislosť medzi touto dispozíciou na jednej strane a škodou na cudzom majetku a obohatením páchatel'a alebo inej osoby na strane druhej. Je nepochybné, že obvinený G. B. uviedol do omylu poškodeného L. Z., keď tomuto predal iné motorové vozidlo, než bolo uvedené v technickom preukaze, ktorý odovzdal poškodenému s vozidlom, ako doklad patriaci k predávanému vozidlu. Vozidlo, ktoré obvinený predal poškodenému, nebolo v skutočnosti totožné s vozidlom uvedeným v technickom preukaze odovzdanom poškodenému, hoci obvinený predstieral pri predaji, že ide o totožné vozidlo. Toto jeho konanie preukazuje jeho podvodný úmysel. Je treba pripomenúť, že objektom trestného činu podvodu je cudzí majetok. Omyl je rozpor medzi predstavou a skutočnosťou a pôjde oň vtedy, keď podvádzaná osoba nemá o dôležitej okolnosti žiadnu predstavu, alebo sa domnieva, že sa nemá čoho obávať. Omyl sa môže týkať i skutočností, ktoré majú len nastať, páchatel' však musí o omyle iného vedieť už v dobe, keď dochádza k obohateniu. Uvedením do omylu páchatel' predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom veci, pričom môže ísť o klamstvo alebo aj o nepravdivú informáciu. Podstatné skutočnosti zamľčí páchatel', ktorý neuvedie pri svojom podvodnom konaní

akékoľvek skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce alebo zásadné pre rozhodnutie podvádzanej osoby, pričom pokiaľ by tieto skutočnosti boli druhej strane známe, k plneniu z jej strany by nedošlo.

Popis skutku, ktorým páchatel naplnil znaky trestného činu podvodu, nemusí výslovne obsahovať zákonné pojmy „omyl“ alebo „uvedenie do omylu“. Tieto pojmy môžu byť nahradené i iným vyjadrením, pretože je podstatné, že skutkové okolnosti charakterizujúce trestný čin podvodu a obsiahnuté v tzv. skutkovej vete výroku o vine sú dostatočne vyjadrené a rozvedené v odôvodnení rozhodnutia, takže dávajú spoľahlivý podklad pre právny záver o naplnení subjektívnej stránky tohto trestného činu.

Pokiaľ obvinený namietal, že v danom prípade môže ísť o delikt občianskoprávny - kúpnu zmluvu a poukazuje na to, že z povahy subsidiarity trestného práva je vylúčené, aby touto cestou boli riešené spory medzi účastníkmi civilného sporu, k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza: Nepochybne treba prisvedčiť názoru, že nie je na mieste trestné stíhanie, ak sa konanie obvineného (škodcu, či iného porušovateľa práva) pohybovalo výhradne v rovine vzťahov občianskoprávných, resp. obchodnoprávných. V právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie nahradzovali iné, mimotrestné možnosti vynútenia porušeného práva, ktoré neboli využité, ak nie sú zároveň splnené všetky predpoklady trestnej zodpovednosti. V posudzovanom prípade však nemožno prehliadnuť, že konanie obvineného G. B. tak, ako ho ustálil súd prvého stupňa malo už trestnoprávnu povahu. Obvinený totiž svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty úmyselného trestného činu proti majetku konkrétne prečinu, z ktorého bol obvinený právoplatne uznaný vinným. Správne právnemu posúdeniu predmetného skutku zodpovedá výrok rozhodnutia o vine rozsudku Okresného súdu Žilina i tzv. právna veta. Námietky, ktoré boli dovolateľom formálne relevantne uplatnené, nie je možné akceptovať.

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, preto dovolanie obvineného G. F. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.